

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **CROATIAŠPED-ZAGREB d.o.o.**, se sídlem Strojarska 19, Zagreb, proti žalovanému: **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 – 23,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 – 23, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Podanou kasační stížností se žalobkyně - CROATIAŠPED-ZAGREB d.o.o., domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 – 23, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 – 23, zastavil pro nezaplacení soudního poplatku řízení o žalobě společnosti CROATIAŠPED-ZAGREB d.o.o., kterou se domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného Generálního ředitelství cel (dále též „žalovaný“) ze dne 2. 6. 2014, č. j. 25142-2/2014-900000-304.1, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti platebnímu výměru Celního úřadu pro Jihomoravský kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 4. 2. 2014, č. j. 17128-2/2014-530000-11, č. 14CZ530000WG16P9A9, a současně potvrzeno toto rozhodnutí na clo a daň z přidané hodnoty v celkové výši 545.548,50 Kč (dále jen „daň“).

Krajský soud při svém rozhodování vyšel z toho, že žalobkyně nesplnila svou poplatkovou povinnost k úhradě soudního poplatku (3.000 Kč), neboť tuto částku nezaplatila spolu s podanou žalobou. Soudní poplatek však žalobkyně neuhradila ani k výzvě soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, která jí byla zaslána na soudem zjištěnou adresu - Zvonigradska 43, 10110 Zagreb, Chorvatsko (doručovaná písemnost se soudu vrátila zpět dne 4. 9. 2014). Jelikož žalobkyně nereagovala též na následnou emailovou zprávu krajského soudu ze dne 19. 9. 2014, kterou jí bylo toto usnesení rovněž zasláno, a z obsahu spisu soud nezjistil, že by žalobkyně sídlila na jiné, než v žalobě uvedené adrese, usnesením ze dne 15. 10. 2014 zastavil řízení o žalobě společnosti CROATIAŠPED-ZAGREB d.o.o. z důvodu nezaplacení soudního poplatku za správní žalobu.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost, kterou opřela o ust. § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatelka v podaném mimořádném opravném prostředku především namítla, že výzva k úhradě soudního poplatku ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, jí nebyla doručena a že navazující emailová zpráva (obsahující tuto výzvu) nebyla včas otevřena z důvodu čerpání dovolené. Dodala, že se nachází (sídlí) na adrese Strojarska č. 19, Zagreb, a že na adrese, na kterou jí bylo usnesení k úhradě soudního poplatku krajským soudem doručováno, již fakticky nesídlí (došlo ke změně sídla společnosti). Neměla tak žádnou možnost k tomu, aby si doručovanou zásilku řádně a včas vyzvedla.

Současně poukazuje i na formální pochybení krajského soudu při vyhotovování usnesení ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, z jehož poučení vůbec nevyplývá výše soudního poplatku za mimořádný opravný prostředek (kasační stížnost). Z obsahu doplnění kasační stížnosti ze dne 15. 12. 2014 dále vyplývá, že krajskému soudu také vytýká, že tento správní soud nedostatečně přesně specifikoval potřebné údaje k realizaci platby soudního poplatku. Usnesení krajského soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, totiž neobsahuje IBAN a SWIFT, tedy identifikační údaje potřebné a nutné k realizaci platby soudního poplatku na poli mezinárodního mezibankovního platebního styku. Bez uvedení těchto kódů bylo pro ní fakticky nerealizovatelné provést platbu bezhotovostně. Ke kolkovým známám pak v zahraničí pochopitelně také neměla přístup. Proto se následně, po seznámení se zasláným emailem, pokoušela kontaktovat krajský soud, zejména na uvedené emailové adrese a i telefonicky, avšak bezúspěšně. Z těchto důvodů má za to, že nebyla krajským soudem účinně vyzvána k úhradě soudního poplatku a proto také nebyly splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení. Usnesení krajského soudu ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 23, o zastavení řízení, je proto nezákonné a stěžovatelka z tohoto důvodu navrhuje, aby jej Nejvyšší správní soud zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalované Generální ředitelství cel v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že nemá žádné důvody pochybovat o zákonnosti napadeného usnesení krajského soudu. Jde-li o věc samu, odkázalo na své vyjádření k žalobě a uvedlo, že neshledává důvodu k tomu, aby své vyjádření doplňovalo.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížnosti napadené usnesení krajského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že toto usnesení krajského soudu je třeba zrušit, a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je s podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení (dále jen "návrh na zahájení řízení") spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 18 bod 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je žaloba proti rozhodnutí správního orgánu zpoplatněna částkou 3.000 Kč.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle ust. § 36 odst. 1 věta druhá s. ř. s. je soud povinen poskytnout účastníkům řízení stejné možnosti k uplatnění jejich práv a poskytnout jim poučení o jejich procesních právech a povinnostech v rozsahu nezbytném pro to, aby v řízení neutrpěli újmu.

Nejvyšší správní soud nepovažuje v projednávané věci za spornou otázku, zda stěžovatelce vznikla povinnost uhradit soudní poplatek spolu s podáním správní žaloby, ani okolnost, zda stěžovatelka soudní poplatek za správní žalobu (ve výši 3.000 Kč) uhradila, či nikoliv. Je tomu tak proto, že povinnost uhradit soudní poplatek za správní žalobu vznikl stěžovatelce ze zákona [srov. § 4 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 7 odst. 1 větou první zákona o soudních poplatcích] a že ze strany stěžovatelky nebyl tento poplatek uhrazen ve stanovené lhůtě.

Spornou je otázka, zda na straně krajského soudu byly naplněny zákonné předpoklady k postupu dle ust. § 47 odst. 1 písm. c) s. ř. s. ve spojení s ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, podle nichž se zastavuje řízení z důvodu nezaplacení soudního poplatku poplatníkem, či nikoliv.

Nejvyšší správní soud předepisuje, že rozhodnutí krajského soudu (zde usnesení ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12) může založit naplnění předpokladů aplikace ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích jen tehdy, bylo-li jeho příjemci řádně doručeno, popřípadě nejsou-li zde důvodné pochybnosti o právních účincích tohoto doručení.

Tak tomu ale v projednávané věci není.

Z obsahu soudního spisu vyplývá, že stěžovatelka uvedla ve své žalobě adresu svého sídla – Zvonigradska 43, Zagreb a že krajský soud své usnesení ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, [výzva, aby žalobkyně ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu, který činí podle položky 18 bod 2 písm. a) sazebníku soudních poplatků 3.000 Kč], doručoval stěžovatelce na tuto adresu do zahraničí (Chorvatsko). Z odůvodnění tohoto usnesení

krajského soudu je pak patrné, že soudní poplatek lze zaplatit vylepením kolků na přiloženém tiskopise nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703-5720621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno, a že závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je: 5393105641.

Krajský soud však pochybil v dalším postupu poté, co se mu dne 4. 9. 2014 vrátila doručovaná písemnost se sdělením „*non réclamé*“ (nevyžádáno). Bez dalšího (resp. toliko s poukazem na to, že mu na tutéž adresu bylo dříve doručováno správním orgánem) dovodil, že je doručovaná písemnost stěžovatelce účinně doručena. Vůbec nevzal v úvahu, že přímo v žalobě je pod adresou sídla stěžovatelky - Zvonigradska 43, Zagreb uvedena na otisku firemního razítka i druhá adresa sídla stěžovatelky Strojarska 19, Zagreb. Uvedené platí tím spíše, pokud krajský soud následující písemnost - kasační stížností napadeného usnesení o zastavení řízení - již na prvně uvedenou adresu nedoručoval, ale úspěšně ji doručil stěžovatelce na druhou z adres uvedených v žalobě (dle otisku razítka stěžovatelky) - na adresu Strojarska č. 19, 10000 Zagreb. Na této adrese také následně stěžovatelka přebírala veškeré soudní písemnosti v kasačním řízení. Tuto druhou adresu v podané žalobě (Strojarska 19, Zagreb) tak lze považovat ve smyslu ust. § 37 odst. 3 věta druhá s. ř. s. za adresu, na kterou bylo možno stěžovatelce doručovat soudní písemnosti. Jak již bylo uvedeno, na tuto adresu však bylo stěžovatelce účinně doručeno až usnesení krajského soudu o zastavení řízení ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 23. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že usnesení krajského soudu ze dne 13. 8. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 - 12, nebylo stěžovatelce účinně doručeno. Nebyla tak naplněna ani zákonná podmínka ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, a to že stěžovatelka byla účinně vyzvána k zaplacení soudního poplatku v náhradní - soudem určené lhůtě. Pokud za tohoto skutkového stavu krajský soud přesto řízení o žalobě stěžovatelky zastavil, je takové rozhodnutí minimálně předčasné a proto nezákonné. Je tomu tak proto, že ještě neuplynula lhůta stanovená soudem k úhradě výše uvedeného soudního poplatku za podání žaloby. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že napadené usnesení krajského soudu o zastavení řízení je již z tohoto důvodu nezákonné. Proto je třeba toto rozhodnutí zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

Kasační stížnost je však opodstatněná i z dalších stěžovatelkou dovozovaných důvodů - pro reálnou nemožnost splnění soudem stanovené povinnosti k úhradě soudního poplatku za podanou žalobu v usnesení ze dne 13. 8. 2014. Zde krajský soud chybně nevzal v potaz okolnost, že stěžovatelka není pro řízení před krajským soudem zastoupena advokátem či jiným tuzemským zástupcem, a ani zde nemá provozovnu. Realizaci soudem požadované úhrady tuzemskými kolkovými známkami lze skutečně považovat za nepřiléhavou a téměř nesplnitelnou. Soudem předestřený způsob úhrady soudního poplatku kolkovými známkami by nutně měl za následek, že by u stěžovatelky náklady spojené s provedením platby vysoce převyšovaly samotnou výši soudního poplatku (cesta do České republiky a zpět, promeškaný čas, cestovné). Ve svém důsledku by soudem zvolený způsob úhrady soudního poplatku mohl stěžovatelce zamezit v přístupu k soudu v České republice. Krajský soud však v neposlední řadě pochybil i při stanovení alternativního způsobu úhrady soudního poplatku stěžovatelce, a to prostřednictvím bezhotovostního převodu. Sdělil jí totiž jen údaje, jež jsou potřebné pro „bezhotovostní platbu v tuzemském platebním styku“. Nevzal již v úvahu okolnost, že pro provedení bezhotovostní platby ve prospěch účtu krajského soudu v mezinárodním mezibankovním

pokračování

styku jsou údaje poskytnuté stěžovatelce nedostatečné. Zde je nezbytné povinnému, jak správně uvádí stěžovatelka, sdělit i další identifikační údaje - číslo účtu ve formě IBAN a identifikovat banku příjemce prostřednictvím kódu BIC (SWIFT), tedy údaje umožňující stěžovatelce provést bez dalšího platbu soudního poplatku bezhotovostně i prostřednictvím zahraniční banky nepodnikající na tuzemském bankovním trhu.

Nejvyšší správní soud proto ze všech uvedených důvodů zrušil kasační stížností napadené usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 15. 10. 2014, č. j. 31 Af 56/2014 – 23, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s.).

V dalším řízení bude na krajském soudu, aby při svém rozhodování především vycházel ze závěrů, pokynů a právních názorů vyslovených v tomto rozsudku Nejvyšším správním soudem. To znamená, že nejprve vyhotoví novou výzvu k úhradě soudního poplatku, ve které uvede číslo účtu příjemce platby ve formátu IBAN a identifikuje banku příjemce platby prostřednictvím kódu BIC (SWIFT), a teprve po té svou výzvu řádně doručí stěžovatelce na již uvedenou kontaktní adresu.

Podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje kasační soud o kasační stížnosti zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. ledna 2015

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu